

Imran Nawaz

Tussen regenboog en gebed

Over LGBTQ
en religie

Imran Nawaz
Tussen regenboog en gebed
Over LGBTQ en religie
Antwerpen / 's-Hertogenbosch
Gompel&Svacina
2026

161 blz. – 15 × 22,5 cm
ISBN 978-94-6371-596-6
D/2025/14.401/56
NUR 865/728

© 2026 Imran Nawaz en Gompel&Svacina

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke, voorafgaande en schriftelijke toestemming van de auteur en van de uitgever.

Al het mogelijke werd gedaan om de informatie in dit boek zo juist en actueel te maken als kan. Auteur of uitgever kunnen niet verantwoordelijk worden gesteld voor mogelijke nadelen die lezers door eventuele onvolkomenheden in het boek zouden ondervinden.

Gompel&Svacina bv
Uitgevers

Timmerwerfstraat 40, B-2000 Antwerpen, info@gompel-svacina.be
Rietveldenweg 60, NL-5222 AS 's-Hertogenbosch, info@gompel-svacina.nl
www.gompel-svacina.eu

Inhoud

Proloog	7
INLEIDING	
Een pijnlijke geschiedenis vol veroordeling	9
HOOFDSTUK 1	
Uit de schaduw, in het licht	17
In vogelvlucht door mijn leven	
HOOFDSTUK 2	
Maar de Bijbel zegt toch dat...	31
Leviticus 18:22 – reinheidswet of universeel verbod?	35
De brieven van Paulus – tegennatuurlijk of verkeerd begrepen?	38
Sodom en Gomorra – de geboorte van sodomie?	43
Wat met andere religieuze gemeenschappen?	49
Liefde boven letter, evolutie boven vooroordeel?	53
HOOFDSTUK 3	
Een roze kijk op de Heilige Geschriften	57
Seksuele diversiteit in de Bijbel?	58
De gulden regel: de kern van elk geloof en een oproep tot inclusie?	67
Jezus van Nazareth: radicale liefde voor de uitgestotenen	68

Mohammed als boodschapper van barmhartigheid en rechtvaardigheid	69
Jodendom: gerechtigheid, liefderijke goedheid en het beeld van God	71
Compassie en inclusie in andere spirituele tradities	73
Liefde, barmhartigheid en rechtvaardigheid voor iedereen	77
HOOFDSTUK 4	
Pioniers en bruggenbouwers	79
Een veranderde houding binnen het christendom	81
Een veranderde houding binnen het jodendom	91
Een veranderde houding binnen de islam	95
Een veranderde houding binnen Pride	99
Is de toekomst dan hoopvol?	101
HOOFDSTUK 5	
Het westerse LGBTQ-probleem	103
Homoseksualiteit door de eeuwen heen	103
De repressie van de middeleeuwse theologie en kerkelijk beleid	122
Genderfluiditeit door de eeuwen heen	126
Homofobie, een koloniaal importproduct?	131
HOOFDSTUK 6	
Hoe zit het nu eigenlijk?	137
Een neokoloniale anti-LGBTQ-retoriek in Afrika en Azië	140
Is religie nu anti-LGBTQ of niet?	141
Conclusie	147
Dankwoord	153
Bibliografie	155

Proloog

Wie gelooft en tot de LGBTQ-gemeenschap behoort, ervaart vaak een oorverdovende stilte. Of het wordt juist ervaren als een kakofonie van fluisterende stemmen die zeggen dat je moet kiezen: of je gelooft, of je blijft trouw aan wie je bent. Alsof liefde en geloof elkaar uitsluiten. Mijn naam is Imran Nawaz, Mr. Gay Belgium 2024-2025, zoon van een katholieke moeder en een moslimvader, echtgenoot van een man die ik openlijk liefheb, en leerkracht filosofie en geschiedenis. Dit boek komt voort uit mijn eigen zoektocht en uit een diepe overtuiging: dat talloze anderen dezelfde weg bewandelen – zoekend, lijdend, verzoenend, hopen. Denk aan jongeren die in stilte bidden of huilen omdat ze denken dat God hen niet wil. Aan ouders die zielsveel van hun kind houden maar botsen op strenge dogma's. Aan gelovige leiders die in hun hart ruimte voelen voor diversiteit maar niet weten hoe ze erover moeten spreken. En denk aan al die LGBTQ-gelovigen die niet durven zeggen: "Ik hou van God én van mezelf."

In de media zien we intussen hoe religie wereldwijd wordt ingezet om LGBTQ-personen te onderdrukken. Van Hongarije tot Oeganda, van kerkleiders in de Verenigde Staten tot islamitische fundamentalisten – een tendens van angst en uitsluiting die haaks staat op de kern van de meeste religies: liefde, genade, vergeving. Wat als we die religieuze bronnen opnieuw lezen, met open ogen, met hart en verstand? We leven in een wereld waarin de LGBTQ-gemeenschap steeds zichtbaarder wordt – maar voor wie LGBTQ en gelovig is, geldt dat lang niet. Zij vallen vaak tussen wal en schip. Precies voor hen wil dit boek een leidraad zijn. Geen boek met pasklare antwoorden, maar met verhalen, stemmen, visies, vragen. Een kompas in plaats van een wetboek. Een pleidooi voor een geloof dat niet verdeelt, maar verenigt.

In de komende hoofdstukken neem ik je mee langs de geschiedenis van religie en seksuele diversiteit. Ik duik in eeuwenoude teksten die vaak als veroordeling werden begrepen en ontdek nieuwe, inclusieve interpretaties. Tussen Bijbel en regenboog, tussen moskee en queerness, tussen stilte en stem. Dit is geen boek tegen religie. Het is een boek voor liefde. En liefde – daar ben ik van overtuigd – staat nooit tegen iemand.

INLEIDING

Een pijnlijke geschiedenis vol veroordeling

De relatie tussen religie en de LGBTQ-gemeenschap is lange tijd gekenmerkt door onbegrip, conflict en pijn. In naam van geloof zijn door de eeuwen heen uitspraken gedaan en daden verricht die voor LGBTQ-individueen discriminerend en kwetsend waren. Het gevolg daarvan zijn diepgewortelde wederzijdse vooroordelen. Veel gelovigen vrezen dat de ‘LGBTQ-ideologie’ hun waarden ondermijnt, terwijl veel LGBTQ-personen religie als inherent vijandig zien. Beide groepen voelen zich daardoor vaak onbegrepen en buitengesloten.

Belangrijk is te beseffen dat religies geen monolithische blokken zijn. Binnen elke traditie bestaat een waaier aan overtuigingen, interpretaties en praktijken. Niet alle christelijke stromingen zijn homofoob; niet alle moslims of hindoes denken hetzelfde over gender en seksualiteit. Het idee dat alle religies homoseksualiteit veroordelen, berust op één luide interpretatie die ten onrechte wordt gepresenteerd als een universele waarheid. Juist die nuance wil dit boek belichten, om een brug te slaan tussen geloof en seksuele diversiteit.

Het klopt dat veel geloofstradities traditioneel moeite hebben met seksuele en genderdiversiteit. Recente ontwikkelingen tonen dat die worsteling nog niet overal voorbij is, zelfs niet in landen als België, dat bekend staat als een van de meest tolerante landen voor LGBTQ-personen. Ondanks onze progressieve wetgeving zien we ook hier tegenbewegingen. Wereldwijd worden LGBTQ-mensen nog steeds slachtoffer van geweld en discriminatie, vaak gesteund of gelegitimeerd door religieuze

overtuigingen. Internationale mensenrechtenorganisaties registreren schokkende voorbeelden van religieus geïnspireerde vervolging. In meerdere landen, vooral in het Midden-Oosten, Noord- en Sub-Sahara-Afrika en delen van Azië, is homoseksualiteit strafbaar, soms zelfs met de doodstraf. Buiten de officiële wetgeving om, worden LGBTQ-personen bovendien het doelwit van religieus gemotiveerd geweld: gedocumenteerde gevallen van executies en ontvoeringen doken op in bijvoorbeeld Irak, Oeganda en Tsjetsjenië.

Ook in regio's die als tolerant bekendstaan, groeit de tegenstand. In Europa waarschuwen zowel overheden als ngo's voor een heropleving van homofobie, soms gevoed door een religieus getint discours of extreemrechtse ideologieën. Hoewel België juridisch tot de koplopers behoort, blijven haat en onveiligheid een dagelijks probleem voor veel LGBTQ-mensen. Cijfers spreken boekdelen: zo durft meer dan de helft van de Belgische LGBTQ-gemeenschap naar verluidt niet hand in hand over straat te lopen met hun partner, en krijgt meer dan één op zeven te maken met fysiek of verbaal geweld wegens hun geaardheid of genderidentiteit. In Frankrijk nam het aantal anti-LGBTQ-haatmisdrijven met maar liefst 27% in 2022 toe ten opzichte van het jaar ervoor. In Oost-Europa voeren sommige regeringspartijen een openlijke anti-LGBTQ-retoriek onder het mom van 'bescherming van gezinswaarden', een boodschap die religieuze angst en conservatieve reflexen aanwakkert. Onderzoek bevestigt grote verschillen in opvatting binnen Europa: in West-Europese landen steunt een grote meerderheid het homohuwelijk en gelijke rechten, terwijl in delen van Centraal- en Oost-Europa de helft of meer van de bevolking homoseksualiteit afwijst. Die scheidingslijn loopt zowel ideologisch als religieus: cultuur en geloofsovertuiging spelen mee in hoe samenlevingen aankijken tegen seksuele diversiteit.

Dit zijn geen abstracte cijfers, maar een bittere realiteit. Zelfs in België zijn er voorbeelden van door homofobie geïnspireerde moorden. Zo was er in 2012 de moord op Ihsane Jarfi. Zijn ouders gaven toe dat ze hem een "lesje wilden leren... om homo te zijn". Meer recent, in 2023, was er de moord op David Polfliet in Beveren door drie jongeren die via de datingapp Grindr het slachtoffer in de val lokte. In 2024 werd een

57-jarige man in zijn woning in Elsene doodgeschoten. De daders lokten de zoon des huizes via de datingapp Grindr in de val, waarna er een worsteling ontstond en de vader werd neergeschoten.

Tussen conflict en vervolging is er echter ook beweging en verandering. Zo bestaan er wereldwijd en in eigen land steeds meer initiatieven, gemeenschappen en stemmen binnen religies die zich uitspreken voor acceptatie van LGBTQ'ers. De aanname dat religie per definitie conservatief en onverdraagzaam zou zijn, doet geen recht aan de werkelijkheid. Het is een zwart-wit idee dat vaak voortkomt uit vooroordelen over gelovigen. In werkelijkheid bestaan er binnen iedere religie talloze stromingen en individuen die juist ruimdenkend en progressief zijn. Sociologisch onderzoek laat bijvoorbeeld zien dat religieuze tradities niet eendimensionaal zijn. De geloofsbeleving verschilt van persoon tot persoon en van gemeenschap tot gemeenschap. Zelfs binnen ogenschijnlijk orthodoxe groepen vind je soms verrassend liberale opvattingen, bijvoorbeeld over gendergelijkheid en de acceptatie van LGBTQ-personen.

Het stereotiepe beeld van religie als inherent achterhaald of intolerant houdt een schadelijk *wij-zij*-denken in stand. Vaak wordt een hele religie afgeschilderd als fundamentalistisch, conservatief, intolerant, agressief en onverenigbaar met westerse waarden. Zulke karikaturen negeren dat er onder gelovigen, net als onder niet-gelovigen, een enorme variatie bestaat in opvattingen en leefwijzen. Dit werkt polariserend. Doordat men alle gelovigen in één hokje plaatst, worden overeenkomsten tussen groepen ondergesneeuwd en verdwijnt de broodnodige verbinding en dialoog. Het is eenvoudiger om 'de ander' te veroordelen dan om in gesprek te gaan en te proberen de achterliggende drijfveren en omstandigheden te begrijpen. Die gemakkelijke weg heeft een prijs: wederzijds onbegrip en verharde tegenstellingen. Het gesprek aangaan en voorbeelden belichten van gelovigen die hun geloof weten te combineren met vrijheid en gelijkwaardigheid kan deze vorm van binair denken doorbreken. Op die manier krijgen ruimdenkende, progressieve gelovigen erkenning, in plaats van dat ze het gevoel krijgen te moeten kiezen tussen hun geloof en hun idealen.

Het begint bij de erkenning dat een grote groep LGBTQ-individueen zelf religieus is, ook al worden hun verhalen zelden verteld. Ondanks het gangbare idee dat geloof en LGBTQ-zijn elkaar uitsluiten, zijn er talloze mensen die tot beide werelden behoren. Helaas bleef deze groep lange tijd onzichtbaar. Er bestaan nauwelijks representatieve en sluitende cijfers over hoeveel LGBTQ'ers zichzelf als gelovig beschouwen. In de Verenigde Staten bleek in een recent onderzoek bijvoorbeeld dat ongeveer 5,6% van de volwassenen zich identificeert als LGBTQ, en van die groep beschouwt rond de helft zichzelf als gelovig persoon. Waarom horen we dan zo weinig over religieuze LGBTQ-personen? Onderzoekers wijzen op een vicieuze cirkel. Er is het vooroordeel dat je als LGBTQ'er per definitie niet religieus zou zijn – en dus vragen sociologen en opiniemakers er niet naar, en blijven die verhalen onder de radar. Dat 'onderbelicht blijven' heeft concrete gevolgen. Door deze blinde vlek ontbreken rolmodellen en gemeenschappen waar gelovige LGBTQ'ers zich erkend voelen. In de media krijgen vrijwel alleen de homofobe dominee of de strenge imam aandacht, niet de gewone gelovige homo of transpersoon die probeert beide kanten van zichzelf te omarmen. Dit kan leiden tot het zogenaamde nocebo-effect van Rutger Bregman waarbij negatieve verwachtingen, overtuigingen of angst over een behandeling of situatie daadwerkelijk leiden tot slechtere symptomen of bijwerkingen – ook al is de behandeling in zichzelf onschadelijk of neutraal. Met andere woorden: wat je verwacht dat er misgaat, zal daardoor gebeuren. Zo blijven religieuze LGBTQ'ers dubbel onzichtbaar. Pas wanneer zij zich zichtbaar durven te tonen, kan de publieke discussie genuanceerder worden gevoerd. Ze kunnen de wederzijdse vooroordelen stap voor stap worden afgebroken.

Tegelijkertijd moet de schaarse aandacht voor bijvoorbeeld LGBTQ-moslims meer omvatten dan eenzijdige slachtofferverhalen. Zoals antropoloog Wim Peumans opmerkte: "Hoe LGBTQ-moslims zichzelf zien, in hun eigen bewoordingen, komt eigenlijk zeer weinig aan bod." Met andere woorden: we horen te weinig van de mensen zelf; hun stem wordt vaak overgenomen of gereduceerd tot een probleemgeval. Dat moet veranderen als we vooruitgang willen boeken.

Representatie maakt immers een wereld van verschil. Wanneer een gelovige tiener ziet dat er een openlijk homoseksuele predikant is die gerespecteerd wordt, of een transvrouw die als ouderling in de kerk dient, opent dat nieuwe perspectieven. In de afgelopen jaren zijn dit soort rolmodellen toegenomen. Zo werd in 2021 in de Protestantse Kerk in Nederland voor het eerst een transgender vrouw officieel predikant, een gebeurtenis die breed werd uitgemeten als een hoopgevend teken. In de Verenigde Staten zijn er imams, zoals wijlen Daayiee Abdullah, die openlijk homoseksueel zijn en toch als volwaardige geestelijke dienen; Abdullah leidde jarenlang zelfs uitvaarten en gebedsdiensten voor moslims die elders geweigerd werden. Joodse seminaries hebben op hun beurt meerdere LGBTQ-rabbijnen afgeleverd. Elk van deze doorbraken geeft zoekende jongeren en gelovigen een rolmodel: iemand die bewijst dat geloof en LGBTQ zijn wel in één mensenleven kunnen samengaan, en dat met integriteit en trots.

Al deze ervaringen laten zien dat bruggen bouwen tussen geloof en LGBTQ niet eenvoudig is, maar zeker mogelijk. Elke persoonlijke doorbraak – een coming-out die onverwacht tóch geaccepteerd wordt, een verzoening tussen een religieuze ouder en een queer kind, een gelovige die ondanks alles trouw weet te blijven aan zowel zichzelf als zijn/haar God – is als een steen in het fundament van die brug.

Er is een prachtig symbool dat hierop wijst, de regenboog. Voor de LGBTQ-gemeenschap staat de regenboogvlag al decennialang symbool voor trots, diversiteit en inclusie. In de Bijbel is de regenboog het teken van Gods trouwverbond met al wat leeft na de zondvloed. God spreidde zijn veelkleurige boog aan de hemel als belofte: nooit meer zal ik het leven laten vergaan; Ik sta garant voor jullie. Is het niet wonderlijk dat juist dit symbool, zowel in de Schrift als in onze moderne samenleving, staat voor hoop en erbij horen?

Binnen de heilige geschriften en verhalen van religies zitten namelijk aanknopingspunten voor compassie en herinterpretatie. Neem bijvoorbeeld het bekende Bijbelverhaal van de overspelige vrouw (Johannes 8). Een groep mannen sleept een vrouw die op overspel betrapt is naar

Jezus, klaar om haar – conform de wet – te stenigen. Jezus keert de situatie radicaal om met één zin: “Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen.” Beschamend druipen de aanklagers af. Jezus blijft als enige over – de enige die volgens de wet recht van spreken hééft – en zegt tegen de vrouw: “Ik veroordeel u niet. Ga heen en zondig niet meer.” Hier zien we genade in actie. Jezus keurt haar misstap niet goed; hij zegt eerlijk dat ze een ander leven moet leiden. Maar belangrijker: hij ontmaskert het grotere kwaad in dit tafereel, namelijk de hardvochtigheid en het oordeel van de omstanders. In plaats van de vrouw te straffen, confronteert hij de vrome menigte met hun eigen gebrek aan barmhartigheid. De les? Dat echte rechtvaardigheid niet ligt in het werpen van stenen, maar in liefdevol begrijpen en vergeven. Voor christenen vandaag zou dat moeten betekenen: gooi niet met Bijbelteksten als stenen naar mensen die ‘anders’ zijn. Probeer eerder, net als Jezus, barmhartigheid te tonen. Moedig mensen aan om op te staan en in vrijheid Gods liefde te leven, in plaats van hen neer te slaan met oordeel.

Ook de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan (Lucas 10) is frappant actueel. In dit verhaal passeerden een priester en een Leviet een halfdood geslagen man langs de weg zonder te helpen – misschien bang zichzelf onrein te maken of te druk met hun heilige plichten. Dan komt er een Samaritaan voorbij, iemand die destijds gold als ketter, als buitenstaander van gemengd geloof. Juist déze verschoppeling krijgt medelijden, verzorgt de gewonde man en brengt hem naar een herberg om aan te sterken. Jezus’ boodschap is duidelijk: niet je correcte religieuze identiteit maakt je een naaste, maar je liefdevolle daden. Als Jezus die gelijkenis vandaag zou vertellen, zou hij net zo goed een barmhartige homoseksueel als voorbeeld kunnen nemen. De Samaritaan was in zijn tijd de geminachte buitenstaander; in sommige kerken is de homoseksueel vandaag de outcast.

Verhalen zoals deze, Bijbelse lessen en hedendaagse getuigenissen, wijzen in dezelfde richting. Ze tonen dat religie in wezen gaat over verbinding, tweede kansen en ieder mens in zijn waardigheid erkennen. We kunnen die kracht van geloof gebruiken om wonden te helen in plaats van te slaan. Laat sceptici die religie het liefst zouden afschrijven

zien dat heilige boeken, mits met liefde gelezen, bevrijdende inzichten kunnen bieden – en dat geloof een bondgenoot kan zijn in de strijd voor gelijkheid in plaats van een obstakel. En laat gelovigen die worstelen met deze thema's zich uitgenodigd voelen tot verdere studie, gesprek en introspectie. Voor niet-gelovige bondgenoten ligt hier ook een rol. Het biedt een kans om misvattingen over geloof en homoseksualiteit samen te ontcrachten, dat we vooroordelen en discriminatie vanuit religieuze hoek kunnen weerleggen, bijvoorbeeld door hen in contact te brengen met informatie en literatuur die ruimte schept. Vooroordelen zijn vaak geworteld in onwetendheid. Wanneer iemand roept dat de Bijbel of de Koran homoseksualiteit onverbiddelijk veroordeelt, moeten we samen durven vragen: klopt dat wel als je context, taal en geschiedenis meeweegt?

Ik sta hier met mijn verhaal als uitnodiging tot dialoog. Om te getuigen dat de keuze tussen geloof en jezelf zijn een valse tegenstelling is. Niemand zou gedwongen mogen worden te kiezen tussen die twee geliefden. We hoeven de rijkdom van geloof niet op te geven om trouw te zijn aan wie we zijn. We hoeven onze authenticiteit niet op te offeren om bij God te mogen horen. Sterker nog, als dit hele traject mij één ding heeft geleerd, is het dat God veel groter, liefdevoller en inclusiever is dan wij mensen soms denken.

Dit boek is dus geen aanklacht tegen religie, maar een oprechte getuigenis voor liefde. Ik wil daarbij benadrukken dat ik geen theoloog ben en ook niet de ambitie heb hiervan een theologisch traktaat te maken. Het is wel mijn hoop dat de pagina's die volgen laten zien dat er in elke geloofstraditie ruimte is voor inclusie. Dat multiperspectiviteit en herinterpretatie de bouwstenen zijn voor een mentaliteitswijziging binnen en buiten de geloofsgemeenschappen. Dat ze de lezer raken, informeren en uitnodigen om verder te kijken – en misschien zelfs om samen nieuwe bruggen te bouwen.